

INFORMACJA DODATKOWA I OBJAŚNIENIA
DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPÓŁDZIELCZEGO BANKU ROZWOJU
ZA OKRES
OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2019 ROKU

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe.

Sposób ustalania funduszy własnych banku określa Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

W rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31.12.2019 r. Bank stosował zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

SBR Bank na mocy Uchwały nr 1/2018 Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju z dnia 17.02.2018 r. oraz Uchwały nr 33/2/2018 Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju z dnia 11.06.2018 r. dokonał zmiany statutu. Wprowadzone zmiany umożliwiły zaliczenie do funduszy podstawowych udziałów członkowskich opłaconych do dnia 28.06.2013 r. Udziały wniesione po dacie 28.06.2013 r. Bank zaliczał do kapitału podstawowego Tier1 na podstawie zgody UKNF uzyskanej w dniu 28.12.2016 r.

W 2019 r. Bank pozyskał 3 915 udziałów członkowskich i uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 środków z tego tytułu w łącznej kwocie 978.750,00 zł, zwiększając fundusz udziałowy.

Istotne zmiany wysokości funduszy własnych, które zaszły w 2019 roku to:

- wzrost kapitału podstawowego Tier1 w wyniku przeznaczenia części nadwyżki bilansowej za 2018 rok na fundusz zasobowy,
- wzrost funduszu udziałowego w wyniku pozyskania nowych udziałowców
- wzrost funduszu udziałowego w wyniku przeznaczenia części nadwyżki bilansowej za 2018 rok na oprocentowanie udziałów z przeznaczeniem na wzrost ich wartości. Wartość jednego udziału wzrosła z 250 zł. do 262 zł.,
- spadek kapitału Tier2 co związane jest z „amortyzacją” pożyczek podporządkowanych zaliczanych do funduszy Banku za zgodą KNF.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank nie spełniał wymogów w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych.

(w pełnych zł)

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019	Stan na dzień 31.12.2018
Kapitał TIER I, w tym:	32.619.177	29.823.407
Kapitał podstawowy TIER I (CET1)	30.519.177	27.023.407
Kapitał zapasowy	24.291.178	21.824.270
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	722.823	722.823

Fundusz udziałowy (w pełni opłacone udziały)	5.626.643	4.474.500
Wartości niematerialne i prawne	-83.753	-132.791
Kapitał z aktualizacji wyceny - skumulowane inne całkowite dochody	-16.575	155.936
Korekty w kapitale podstawowym TIER I z tytułu filtrów ostrożnościowych (AVA) [0,1% wartości aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej)	-21.139	-21.331
Kapitał dodatkowy TIER I (AT1)	2.100.000	2.800.000
Instrumenty kwalifikujące się jako kapitał TIER I (obligacje z emisji własnych po amortyzacji)	2.100.000	2.800.000
(-) Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale AT I		0
Kapitał TIER II	26.662.103	29.503.835
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał TIER II (obligacje emisja)	4.900.000	4.200.000
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał TIER II (pożyczki podporządkowane)	21.375.479	24.917.211
Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego wg metody standardowej (do wysokości maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem)	386.624	386.624
Kapitały TIER 1 i TIER 2 - kapitały własne do współczynnika wypłacalności	59.281.280	59.327.242
Wymogi kapitałowe, w tym:	32.351.377	32.424.804
z tytułu ryzyka kredytowego	28.315.701	28.349.173
z tytułu ryzyka walutowego	0	0
z tytułu ryzyka operacyjnego	4.035.676	4.075.631
z tytułu przekroczenia limitu koncentracji	0	0
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (wymogi kapitałowe x 12,5)	404.540.771	416.560.054
Współczynniki kapitałowe		
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I (CET1)	7,54%	6,67%

<i>Norma nadzorcza (4,5% + wymóg połączanego bufora *; w 2019: 10%)</i>		
Współczynnik kapitału TIER I <i>Norma nadzorcza (6% + wymóg połączanego bufora * w 2019: 11,5)</i>	8,06%	7,36%
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) <i>Norma nadzorcza (8% + wymóg połączanego bufora * w 2019: 13,5%)</i>	14,65%	14,64%
* Na wymóg połączanego bufora składają się: bufor zabezpieczający 2,5% w 2019 (1,875% w 31.12.2018), bufor antycykliczny 0%, bufor ryzyka systemowego 3% (obowiązujący od 1.01.2018). Normy nadzorcze, obowiązujące w 2019 r. dla współczynników kapitałowych, zostały określone przez KNF dla okresu przejściowego.		

Osiągnięcie w 2020 roku wszystkich wskaźników kapitałowych na poziomie ustalonym przez KNF to główny cel Banku określony w Wewnętrznym Planie Naprawy na lata 2018-2020.

2. Dane o walutowej strukturze aktywów i pasywów.

W księgach Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku występują aktywa oraz pasywa wyrażone w polskich złotych oraz w walutach obcych, które zostały przeliczone na polskie złote, po obowiązującym w w/w dniu średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP, tj.:

- a) dla USD - 3,7977 zł
- b) dla EUR - 4,2585 zł,
- c) dla GBP - 4,9971 zł,
- d) dla CHF - 3,9213 zł.

1) Walutowe pozycje aktywów

Lp.	Pozycja bilansowa w walucie innej niż PLN	USD	EUR	CHF	GBP
1.	Kasa	51.455	75.670	0	3.210
2.	Należności od sektora finansowego	1.236.783	1.008.998	1	178.619
3.	Należności od sektora niefinansowego	14.672	1.669.022	72.485	-
4.	Inne aktywa	-	-	-	-
RAZEM		1.302.910	2.753.690	72.486	181.829

2) Walutowa struktura aktywów

Lp.	Pozycja bilansowa	Wartość (PLN)	w tym							
			USD (w PLN)	Struktura (w %)	EUR (w PLN)	Struktura (w %)	CHF (w PLN)	Struktura (w %)	GBP (w PLN)	Struktura (w %)
1.	Kasa	533.693	195.411	36,61	322.241	60,38	0	0,00	16.041	3,01
2.	Należności sektora finansowego	9.886.330	4.696.931	47,51	4.296.818	43,46	4	0,00	892.577	9,03
3.	Należności sektora niefinansowego	7.447.485	55.720	0,75	7.107.530	95,43	284.235	3,82	-	-
4.	Inne aktywa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM		17.867.508	4.948.062		11.726.589		284.239		908.618	

3) Udziały poszczególnych walut w sumie aktywów

Waluta	Kwota	Kwota w przeliczeniu na PLN	Udział w sumie aktywów
USD	1.302.910	4.948.062	0,71%
EUR	2.753.690	11.726.589	1,68%
CHF	72.486	284.239	0,04%
GBP	181.829	908.618	0,13%

4) Walutowe pozycje pasywów

Lp.	Pozycja bilansowa:	USD	EUR	CHF	GBP
1.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	-	-	49.692	-
2.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1.294.961	2.723.886	17.099	180.613
3.	Inne pasywa	-	539	-	-
RAZEM		1.294.961	2.724.425	66.791	180.613

5) Walutowa struktura pasywów

Lp.	Pozycja bilansowa	Wartość (PLN)	w tym							
			USD (w PLN)	Struktura (w %)	EUR (w PLN)	Struktura (w %)	CHF (w PLN)	Struktura (w %)	GBP (w PLN)	Struktura (w %)
1.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	194.857	-	-	-	-	194.857	100	-	-
2.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	17.487.133	4.917.873	28,12	11.599.669	66,33	67.050	0,39	902.541	5,16
3.	Inne pasywa	2.295	-	-	2.295	100	-	-	-	-
RAZEM		17.684.285	4.917.873		11.601.964		261.907		902.541	

6) Udziały poszczególnych walut w sumie pasywów

Waluta	Kwota	Kwota w przeliczeniu na PLN	Udział w sumie pasywów
USD	1.294.961	4.917.873	0,71%
EUR	2.724.425	11.601.964	1,67%
CHF	66.791	261.907	0,04%
GBP	180.613	902.541	0,13%

Handwritten signatures and a number '6' at the bottom of the page.

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.

1) Zobowiązania wobec sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego.

(w pełnych zł)

Podział branżowy	Stan na 31.12.2018 r.	W tym odsetki	Wskaźnik struktury w %	Stan na 31.12.2019 r.	W tym odsetki	Wskaźnik struktury w %
BPS S.A.	3.771.522	0		194.857	0	
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	860	860		0	0	
Pomocnicze instytucje finansowe	3.955.597	404		1.437.727	0	
Instytucje ubezpieczeniowe	0	0		0	0	
Sektor finansowy	7.727.979	1.264	1,19	1.632.584	0	0,26
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0	0		0	0	
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne, spółdzielnie	163.419.486	63.342		169.129.392	19.724	
Rolnicy indywidualni	26.454.889	0		32.019.851	0	
Przedsiębiorcy indywidualni	21.229.816	4.248		17.930.369	4.027	
Osoby prywatne	391.181.015	2.311.037		362.770.063	1.271.317	
Inst. niek. działające na rzecz gospodarstw domowych	23.707.641	25.392		23.361.392	15.140	
Razem sektor niefinansowy	625.992.847	2.404.019	96,56	605.211.067	1.310.208	98,29
Instytucje rządowe	0	0	0	0	0	
Instytucje samorządowe	14.595.347	5.722	0	8.918.464	5.647	
Razem sektor budżetowy	14.595.347	5.722	2,25	8.918.464	5.647	1,45
SUMA OGÓLEM	648.316.173	2.411.005	100,00	615.762.115	1.315.855	100,00

2) Źródła pochodzenia depozytów wg terytorium.

(w pełnych zł)

Lp.	Wyszczególnienie źródeł pochodzenia depozytów wg terytorium	Zobowiązania w wartości nominalnej			
		31.12.2018 r.	%	31.12.2019 r.	%
1.	Oddział Szepietowo	157.290.406	24,89	163.183.597	26,82
2.	Oddział Nowe Piekuty	62.769.352	9,93	69.144.794	11,36
3.	Oddział Białystok	187.725.139	29,71	199.159.253	32,73
4.	Oddział Białystok II	35.723.219	5,65	39.818.796	6,55
5.	Oddział Łomża	0	0,00	2.052.878	0,34
6.	Oddział Warszawa	58.980.351	9,33	40.991.642	6,74
7.	Oddział Suwałki	60.361.377	9,55	31.713.707	5,21
8.	Oddział Grajewo	19.177.042	3,04	17.912.764	2,94
9.	Oddział Ostrołęka	18.909.546	2,99	18.750.513	3,08
10.	Oddział Augustów	31.061.131	4,91	25.727.143	4,23
RAZEM		631.997.563	100,00	608.455.087	100,00

4. Informacja z zakresu struktury koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

1) Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2019 r.

(w pełnych zł)

	Wyszczególnienie	Brutto	Korekta wartości o ESP	Rezerwy	Odsetki	Netto
	Institucje finansowe	126.974.792	0	5.245.808	68.998	121.797.982
	Podmioty niefinansowe	421.864.425	2.948.517	21.861.648	4.470.417	401.524.677
	Budżet	26.874.190	32.927	0	21.931	26.863.194
	Razem	575.713.407	2.981.444	26.794.707	4.561.346	550.498.602

2) Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2018 r.

(w pełnych zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Brutto	Korekta wartości o ESP	Rezerwy	Odsetki	Netto
	Instytucje finansowe	141.267.939	3.314	5.954.718	82.092	135.391.999
	Podmioty niefinansowe	421.140.912	3.054.581	26.379.987	4.216.620	395.922.964
	Budżet	15.738.807	1.688	0	37.159	15.774.278
	RAZEM	578.147.658	3.059.583	32.334.705	4.335.871	547.089.241

Na dzień 31.12.2019 r. w stosunku do 26 klientów i/lub grup klientów powiązanych ze sobą zaangażowanie Banku przekroczyło 10% uznanego kapitału. Łączna wartość ekspozycji tych podmiotów przed zastosowaniem wyłączeń i ograniczenia ryzyka kredytowego wyniosła 278.859.456,86 zł, co stanowi 640,75% uznanego kapitału.

Wartość tych wierzytelności po zastosowaniu wyłączeń i ograniczenia ryzyka kredytowego wyniosła 140.378.470,08.zł, co stanowi 322,56% uznanego kapitału.

Bank ustanowił limit na łączną kwotę ekspozycji klientów i/lub grup klientów powiązanych ze sobą, których zaangażowanie Banku przekroczyło 10% uznanego kapitału po zastosowaniu wyłączeń i ograniczenia ryzyka kredytowego w wysokości 800% uznanego kapitału.

Koncentracja branżowa na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12.2019 r.

(w pełnych zł)

Sektor gospodarki:	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2018 r.	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2018 r.	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2019 r.	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2019 r.
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	130.421.348	24,46%	129.990.877	24,46%
Górnictwo i wydobywanie	5.675.000	1,06%	5.287.988	1,00%
Przemysł przetwórczy	44.497.416	8,34%	45.316.400	8,53%
Energetyka	10.803.202	2,03%	9.234.242	1,74%
Dostawa wody	1.330.077	0,25%	412.070	0,08%
Budownictwo	76.682.142	14,38%	69.527.033	13,08%
Handel	69.249.610	12,99%	68.469.715	12,88%
Transport i gospodarka magazynowa	12.841.389	2,41%	10.837.752	2,04%
Hotele i restauracje	24.804.753	4,65%	21.609.427	4,07%
Informacja i komunikacja	10.770.951	2,02%	845.123	0,16%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10.877.149	2,04%	7.435.216	1,40%
Obsługa nieruchomości	56.390.340	10,57%	55.481.043	10,44%

Działalność Naukowa i Techniczna	4.622.769	0,87%	4.574.334	0,86%
Usługi Administrowania i Działalność wspierająca	2.238.779	0,42%	693.617	0,13%
Administracja	16.339.976	3,06%	27.802.856	5,23%
Edukacja	565.442	0,11%	202.653	0,04%
Ochrona zdrowia	2.713.087	0,51%	1.816.237	0,34%
Kultura, Rozrywka i Rekreacja	201.296	0,04%	235.552	0,04%
Pozostała działalność usługowa	8.985.084	1,68%	6.066.751	1,14%
RAZEM	490.009.810	91,89%	465.838.886	87,66%

W działalności Banku nie występują znaczące koncentracje w segmenty rynku, podmioty, czy branże. W ocenie Banku ryzyko z tym związane kształtuje się na umiarkowanym poziomie. Bank ma określony w Statucie obszar geograficzny, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego, poza którym nie może funkcjonować. W związku z powyższym Bank nie wyznacza dodatkowych obszarów geograficznych. Wszystkie zaangażowania Banku dotyczą podmiotów z obszaru geograficznego określonego w Statucie.

5. Inne informacje.

5.1. Struktura należności Banku w podziale na poszczególne kategorie (bez odsetek)

(w pełnych zł)

Podmiot	31.12.2018 r.		31.12.2019 r.	
	Kwota w wartości nominalnej (w zł)	Wskaźnik struktury (w %)	Kwota w wartości nominalnej (w zł)	Wskaźnik struktury (w %)
Sektor finansowy, w tym:	141.267.940	24,44	126.974.792	22,05
Należności normalne	134.500.312		121.079.504	
w tym lokaty	23.220.334		22.045.957	
Należności nieregularne, w tym:	6.767.628		5.895.288	
Poniżej standardu	0		0	
Wątpliwe	0		0	
Stracone	6.767.628		5.895.288	
Sektor niefinansowy, w tym:	421.140.912	72,84	421.864.425	73,28
Należności w sytuacji normalnej	341.548.759		360.402.229	
Należności nieregularne, w tym:	79.592.153		61.462.196	
Poniżej standardu	16.896.268		6.463.680	
Wątpliwe	9.643.313		5.341.903	
Stracone	53.052.572		49.656.613	

Sektor budżetowy, w tym:	15.738.807	2,72	26.874.190	4,67
Należności w sytuacji normalnej	15.738.807		26.874.190	
Należności nieregularne	0			
Wątpliwe	0			
NALEŻNOŚCI OGÓŁEM	578.147.659	100,00	575.713.407	100,00

a) należności z odroczonym terminem zapłaty:
 – sprzedane wierzytelności (w wartości netto) - 919.166,66 zł.

b) należności przeterminowane i należności sporne, na które nie utworzono rezerw celowych lub nie dokonano odpisu aktualizującego - nie wystąpiły.

5.2. Bank w okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie naliczał odsetek od poniższych ekspozycji kredytowych o łącznej wartości kapitału 15.586.756,81 zł., w tym:

– karty kredytowe - 130.106,96 zł
 – kredyty promocyjne - 51.641,82 zł
 – kredyty z zawieszoną spłatą odsetek - 15.397.034,03 zł
 – kredyty gotówkowe - 500,00 zł
 – kredyty obrotowe - 7.474,00 zł

5.3. Aktywa finansowe

- a) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie występują;
 b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku - nie występują;
 c) kredyty i pożyczki udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1;
 d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności:

(w pełnych zł)

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.
1.	Bony pieniężne	101.467.474	78.833.513
2.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	0	1.600.000
3.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego	0	0
RAZEM		101.467.474	80.433.513

e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (za wyjątkiem udziałów mniejszościowych):

(w pełnych zł)

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.
1.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	24.969.383	2.577.518
2.	Obligacje instytucji rządowych szczebla centralnego	7.018.830	7.053.410
3.	Obligacje instytucji samorządowych	5.804.825	9.406.806
4.	Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2.634.593	2.571.545
5.	Certyfikaty inwestycyjne	10.673.821	10.519.665
RAZEM		51.101.452	32.128.944

f) udziały mniejszościowe:

(w pełnych zł)

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość wg stanu na 31.12.2018 r.	Wartość wg stanu na 31.12.2019 r.
1.	Akcje Banku Zrzeszającego	6.362.658	6.362.658
2.	Udziały IPS	5.000	5.000
3.	Dom Brokerski Bankowości Spółdzielczej	0	0
4.	Udziały podmiotów sektora niefinansowego	0	0
5.	Akcje pozostałych instytucji sektora finansowego	121.500	121.500
6.	Odpisy na udziały podmiotów sektora niefinansowego	0	0
7.	Odpisy na akcje pozostałych instytucji sektora finansowego	-121.500	-121.500
RAZEM		6.367.658	6.367.658

5.4. Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości – nie wystąpiły.

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach Banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- 6.1 wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie wystąpiły;
- 6.2 wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym - nie wystąpiły;
- 6.3 wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe - nie wystąpiły;

6.4 wartość zmiany, w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego, ustaloną:

- a) jako wartość zmiany dla danego składnika lub grupy aktywów finansowych, która nie wynika ze zmiany warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe, lub
  - b) w oparciu o inną metodę, która w ocenie Banku pozwala wierniej odzwierciedlić wartość zmiany dla danego składnika, lub grupy aktywów finansowych, która wynika ze zmiany ryzyka kredytowego – nie wystąpiła;
- 6.5 wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco – nie wystąpiły.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- 7.1 wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły;
- 7.2 wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych, jako przeznaczone do obrotu - nie wystąpiły;
- 7.3 różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą Bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - nie wystąpiły.

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych:

8.1 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym (na rynku regulowanym)
(w pełnych zł)

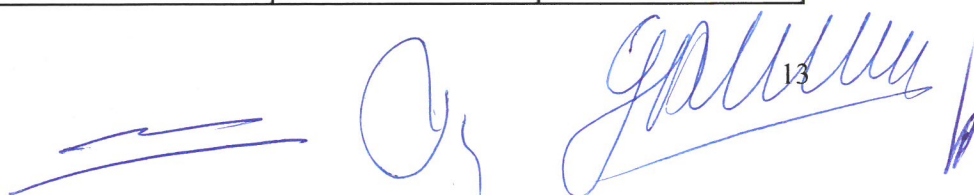
Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość bilansowa na 31.12.2018 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2019 r.
1.	Obligacje skarbowe	7.018.830	7.053.410
2.	Obligacje komercyjne banków	1.004.165	994.435
Razem		8.022.995	8.047.845

8.2 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym – nie wystąpiły

8.3 papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nie znajdujące się w obrocie na rynku regulowanym (wartość bilansowa):

(w pełnych zł)

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość bilansowa na 31.12.2018 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2019 r.
1.	Bony pieniężne	101.467.474	78.833.513
2.	Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych	1.170.118	1.369.157
3.	Jednostki uczestnictwa w specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych	1.464.475	1.202.388
4.	Certyfikaty funduszy inwestycyjnych zamkniętych	10.673.821	10.519.665

5.	Obligacje korporacyjne	0	0
6.	Obligacje komunalne	5.804.825	9.406.806
7.	Obligacje komercyjne banków	23.965.218	3.183.083
Razem		144.545.931	104.514.612

8.4.papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością:

(w pełnych zł)

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość wg stanu na 31.12.2018 r.	Wartość wg stanu na 31.12.2019 r.
1.	Akcje Banku Zrzeszającego	6.362.658	6.362.658
2.	Udziały IPS	5.000	5.000
3.	Akcje pozostałych instytucji sektora finansowego	0	0
4.	Udziały Domu Brokerskiego Banków Spółdzielczych	0	0
Razem		6.367.658	6.367.658

8.5.wartość rynkowa instrumentów finansowych w przypadku, gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie – nie wystąpiły.

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego - nie wystąpiły.
10. Informacje o posiadanych udziałach i akcjach, w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone - nie wystąpiły.
11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży – nie wystąpiły.
12. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych ujawnieniu podlegają informacje o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania.
Należności od sektora niefinansowego są przeklasyfikowane przez Bank do innej kategorii ryzyka ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową lub terminowość spłat rat.
13. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży, albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności – nie wystąpiły.
14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają następujące informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych - nie wystąpiły.

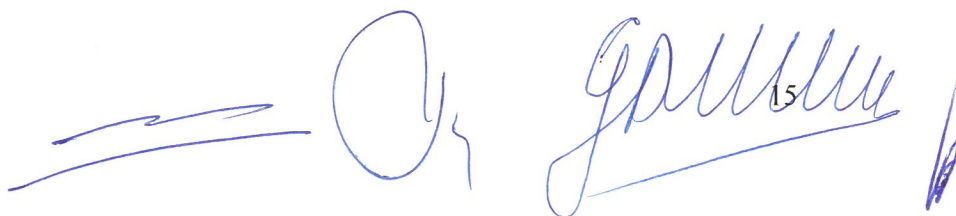
15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił, jako zabezpieczenie zobowiązań - nie wystąpiły.
16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi- nie wystąpiły.
17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku – nie dotyczy.
18. Informacje o należnościach od banków prowadzących działalnością maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.

Bank zawiera transakcje za pośrednictwem Domu Maklerskiego Banku BPS. W związku z przeprowadzonymi transakcjami na dzień 31.12.2019 r. wystąpiła należność wobec wyżej wymienionego podmiotu w kwocie 209,25 zł.

19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych - nie dotyczy.
20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o zobowiązaniach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych: zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego, zobowiązania wobec funduszu rekompensat - nie dotyczy.
21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku –nie wystąpiły.
22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy, dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku - nie wystąpiły.
23. Informacje o zobowiązaniach od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.

Bank zawiera transakcje za pośrednictwem Domu Maklerskiego Banku BPS. W związku z przeprowadzonymi transakcjami na dzień 31.12.2019 r. wystąpiło zobowiązanie wobec wyżej wymienionego podmiotu w kwocie 34,52 zł.

24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń z podziałem na poszczególne podmioty oraz stanu na dzień 31.12.2019 r. - nie dotyczy.

25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych.

25.1 Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych:

(w pełnych zł)

Nazwa wartości niematerialnych i prawnych grupy	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2019 r.
Prawa majątkowe – licencje	913.243	30.589	0	943.832
Pozostałe	61.751	0	0	61.751
RAZEM	974.994	30.589	0	1.005.583

Umorzenie – amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych:

(w pełnych zł)

Nazwa wartości niematerialnych i prawnych grupy	Stan na początek roku obrotowego	Amortyzacja za rok	Inne zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na początek roku obrotowego (netto)	Stan na 31.12.2019r. (netto)
Prawa majątkowe – licencje	780.452	79.627	0	0	860.079	132.791	83.753
Pozostałe	61.751	0	0	0	61.751	0	0
RAZEM	842.203	79.627	0	0	921.830	132.791	83.753

25.2 Wartość obcych wartości niematerialnych i prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy o rachunkowości – nie wystąpiły.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych.

26.1 Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych:

(w pełnych zł)

Nazwa rzeczowych aktywów trwałych – grupa	Stan na 31.12.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2019r.
Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania - grupa 0	36.737	181.175	-	217.912
Budynki i budowle - grupy 1-2	2.988.077	5.478.673	-	8.466.750
Maszyny i urządzenia - grupa 3-6	747.378	65.906	33.033	780.251
Środki transportu – grupa 7	368.763	180.359	684	548.438
Narzędzia i przyrządy, wyposażenie – grupa 8	2.374.943	43.321	476.743	1.941.521
Środki trwałe w budowie	0	0	0	0
Inwestycje w obcych środkach trwałych	1.112.641	130.022	200.634	1.042.029
RAZEM	7.628.539	6.079.456	711.094	12.996.901

16